

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Olomouc

Inspekční zpráva

Základní škola Doloplazy, okres Olomouc

783 56 Doloplazy 145

Identifikátor školy: 600 140 491

Zřizovatel: Obec Doloplazy, 783 56 Doloplazy 82

Okresní úřad Olomouc, referát školství, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc

Termín konání orientační inspekce: 18. - 19. prosinec 2000

Čj.	132 609/00-011032
Signatura	om2bu111

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Doloplazy je zařazena Školským úřadem Olomouc do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jako zálohová organizace rozhodnutím čj. 382/00 ze dne 1. ledna 2000.

Ve školním roce 2000/2001 má 5 tříd 1. - 5. ročníku s průměrným počtem 16 žáků na jednu třídu a s celkovým počtem 82 žáků. Kapacita školy je překročena o 2 žáky. Výuka je realizována v budově s 5 učebnami a tělocvičnou. Školní družina má samostatnou místnost.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kontrola průběhu a kvality vzdělávání byla zaměřena na výuku matematiky, prvouky a přírodovědy.

Společná zjištění týkající se plánování, personálních, materiálních a psychohygienických podmínek výuky

Časová dotace výuky sledovaných předmětů odpovídá učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího programu. Učivo prvouky bylo rozplánováno podle používaných učebnic, jejichž obsah zcela nekoresponduje s učebními osnovami. Vzhledem k tomu, že učebnice tvoří ucelenou řadu jednoho vydavatelství, je zajištěna návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky. Pozitivem v plánování výuky přírodovědy je zařazení části Výchova ke zdraví. Učební osnovy jsou plněny.

Výuku sledovaných předmětů zajišťují učitelé s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Materiálně-technické podmínky jsou na průměrné úrovni. Většina učeben je prostorná, funkčně zařízená starším udržovaným nábytkem. V ojedinělých případech nábytek nevyhovuje antropometrickým požadavkům. Vybavení učebními pomůckami odpovídá velikosti a charakteru školy. Schází počítač s výukovými programy a některé audiovizuální pomůcky. Prostředí školy, jehož výzdobu tvoří výtvarné práce žáků doplněné profesionálně ztvárněnými motivy, působí velmi esteticky.

Psychohygienické zásady výuky byly dodrženy jen v části navštívených hodin. Především se jednalo o střídání přímého vedení a samostatné práce a zařazování technik působících proti únavě žáků. Bylo pozorováno, že učitelé věnují pozornost správnému sezení při čtení a psaní. Zařazení předmětů do rozvrhu hodin odpovídá psychohygienickým požadavkům i zásadám obecně platným pro jeho sestavování.

Matematika

Vyučovací hodiny byly účelně organizovány, svou stavbou odpovídaly stanoveným cílům, výběr a množství informací byly v souladu s náročností učiva i schopnostmi žáků. Výuka byla zaměřena na důkladné ústní i písemné opakování učiva aritmetiky. Ve většině hodin nalézali žáci možnost úspěšného uplatnění. Užitím efektivních metod byli vedeni k aktivitě a projevům vlastní iniciativy. Velmi účinná byla skupinová práce, nácvik dovedností, pohotovosti, rychlosti a vytrvalosti. Individuálním vyhodnocováním správnosti výpočtů při samostatné práci byla žákům poskytována možnost sebereflexe, byla realizována práce s chybou a informacemi. Učivo bylo správně interpretováno. Nevhodné bylo zadání samostatné práce v nediferencované podobě bez přihlídnutí k rozdílným schopnostem žáků.

V některých hodinách byla uplatňována působivá úvodní i průběžná motivace žáků spočívající v pozitivním hodnocení, užití pochvaly a povzbuzování. Aktivizující účinek měly zadávané

soutěžní úkoly a uplatnění hrových forem práce. Ve většině vyučovacích hodin byl vytvořen prostor pro závěrečné zhodnocení práce a ukončení lekce. Ojedinele použité kritické připomínky a ukázkování nestimulovaly žáky k lepším výkonům, nepodporovaly jejich sebevědomí, nevedly je k odpovědnosti.

Pracovní atmosféra ve třídách byla vesměs velmi dobrá, příznivě ovlivňovala vzdělávací proces. Vztah učitelů k žákům se vyznačoval laskavostí a přátelstvím, ze strany žáků byla dominantním prvkem důvěra. Učitelé vedli své žáky k rozvíjení komunikačních dovedností.

Kvalita výuky hodin matematiky byla celkově velmi dobrá.

Prvouka a přírodověda

Kvalita výuky sledovaných hodin byla rozdílná. Organizace, metody a formy práce většinou odpovídaly věku a možnostem žáků. Pokud docházelo k častému střídání činností, byli žáci aktivní, zaujati prací, soustředěně plnili úkoly. Snaha o udržení aktivity po celou hodinu v nejnižším ročníku nebyla zcela úspěšná, pozornost žáků byla brzy rozptýlená. Množství informací a způsob jejich předávání byly přiměřené věku žáků, nové učivo navazovalo na osvojené vědomosti a životní zkušenosti. Neefektivní činnost žáků byla výjimkou. Většinou bylo vhodně a výchovně využito tématu nadcházejících Vánoc. Pomůcky a knihy byly účelně využívány.

Všichni žáci měli dostatečný prostor k vyjádření vlastního názoru, byla rozvíjena jejich schopnost aplikovat teoretické znalosti v praxi, především v učivu zdravotní výchovy v prvouce.

Ve většině sledovaných hodin byli žáci motivováni na začátku i v průběhu výuky, chybělo však závěrečné zhodnocení práce.

Mezi učiteli a žáky byly velmi dobré vztahy založené na vzájemném respektování osobnosti.

Kvalita výuky sledovaných hodin prvouky a přírodovědy byla rozdílná. Celkově byla velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Úroveň výuky sledovaných předmětů posuzovaná na základě hospitací v hodinách a studia příslušné dokumentace je celkově hodnocena jako nadprůměrná až spíše nadprůměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobé záměry z hlediska rozvoje školy jsou vyjádřeny jako základní koncepční cíle s tím, že jsou stanoveny také prostředky jejich dosažení v podmínkách vytváření vhodného klimatu školy. Pozornost je zaměřena na péči poskytovanou integrovaným a talentovaným žákům, na mimotřídní zájmové činnosti a spolupráci školy s veřejností. S koncepcí, která byla vypracována k 1. září 2000 zřizovatel nebyl seznámen.

Roční plán práce je spíše pokračováním cílů stanovených v koncepci. Jeho zaměření je vyjádřeno příliš obecně, úkoly nejsou termínovány a není stanoven podíl pracovníků odpovědných za jejich splnění.

Pro realizaci kontroly průběhu výchovně-vzdělávací činnosti je sestaven pouze rámcový plán hospitací, který nevystihuje kontrolu v této oblasti v celé její šíři.

Kladem vypracovaného plánu práce metodického sdružení je jeho orientace na rozvržení učiva

prvouky v 1. - 3. ročníku a zařazení tematických celků Výchova ke zdraví do učiva přírodovědy ve 4. - 5. ročníku.

Krátkodobé plány nejsou sestavovány, jejich funkci plní operativní porady svolávané dle potřeby. Funkčnost plánu činnosti pedagogické rady zvyšuje jeho zaměření na zkvalitňování výchovně-vzdělávací práce.

Plán třídních schůzek svým obsahem svědčí o funkčnosti vnějšího informačního systému. Prioritou plánu je jednotné výchovné působení školy a rodiny a poskytování dostatku informací o činnosti školy. Zabývá se problematikou výchovy dětí, práce s žáky se zdravotním postižením a prevence sociopatologických jevů.

Výuka probíhá ve všech ročnících podle schválených učebních dokumentů. Nepovinné předměty nejsou zavedeny. Žákům je umožněno navštěvovat zájmové útvary: pěvecký kroužek, výtvarný kroužek, náboženství, národopisný soubor Olešnica, TJ Sokol a Skaut. Ve škole je také zřízena pobočka LŠU Olomouc, hudební obor - hra na klavír.

Škola sice nevykázala žádného integrovaného žáka, ale jedné žákyni s individuálními vzdělávacími potřebami je poskytována péče v souladu s vypracovaným individuálním vzdělávacím programem.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování je průměrná.

Organizování

Organizační schéma je funkčně zpracováno. Pověření pracovníků plněním úkolů nad rámec výuky a stanovení jejich povinností je provedeno písemně. Povinnosti mají stanoveny také správní zaměstnanci.

Povinná dokumentace školy je vedena. Organizace vyučování odpovídá obecně platným právním předpisům. Řád školy, který ve svém znění respektuje Úmluvu o právech dítěte, odpovídá podmínkám školy, nejsou v něm však zakotvena práva žáků. Uspořádání rozvrhu hodin a stanovení délky přestávek vyhovuje obecně platným zásadám a psychohygienickým požadavkům.

Pedagogická rada je poradním orgánem ředitelky školy, zápisy z jednání dokládají, že nezasahuje do kompetencí ředitelky. V zájmu zvýšení vypovídací hodnoty zápisů byla doporučena jejich formální úprava.

Úkolem metodického sdružení, které spolupracuje se ZŠ Tršice, je koordinace plánování (sestavování tematických časových plánů) s ohledem na žáky 5. ročníku, kteří přecházejí do VI. třídy spádové školy a zavádění učebnic stejného nakladatelství. Tento úkol byl splněn prozatím jen v anglickém jazyce. Hledání nových forem práce je realizováno prováděním specificky zaměřených ukázkových hodin. Práce metodického sdružení není formální.

V podmínkách malé školy je uplatňován vnitřní informační systém založený na možnosti každodenního osobního kontaktu, svolávání krátkých operativních porad a provozních porad, z nichž jsou pořizovány funkční zápisy. Na programu nejsou projednávány jenom organizační záležitosti, pozornost je věnována také problematice vzdělávání a výchovy.

Rodiče jsou informováni běžnými způsoby (deníčky, žákovské knížky, dopisy, často telefonicky a osobně). Informace o škole jsou předávány také prostřednictvím obecního rozhlasu).

Škola se prezentuje na veřejnosti pořádáním školní akademie. Tato akce je zpravidla spojena s „Dnem otevřených dveří“. Škola spolupracuje při organizování různých akcí, při nichž jsou využívány výtvarné práce žáků, nebo připravuje program na akce pořádané obecním úřadem. Žáci pravidelně pečují o vyhrazená veřejná prostranství v obci. Dobrá je spolupráce se

zřizovatelem, který školu finančně podporuje i nad rámec povinností.

Výroční zpráva byla vypracována v souladu s právní normou, má dobrou vypovídací hodnotu.

V oblastech zajištění provozu školy a zkvalitňování výuky jsou rozhodnutí ředitelky konkrétní, kvalita organizačního uspořádání školy je nadprůměrná. Úroveň organizování je velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Z přímého pozorování v průběhu inspekce vyplývá, že styl vedení pracovníků je demokratický. Prováděná kontrolní činnost je zdrojem dostatečných informací pro operativní řízení a rozhodování. Vedení školy je účinné a funkční. Zřejmé jsou dobré vztahy mezi pracovníky i mezi učiteli a žáky.

V personální oblasti je pozornost věnována dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků, kteří si chtějí zvýšit odborné a pedagogické znalosti. Dvě učitelky již absolvovaly kurz dramatické a výtvarné výchovy, jedna učitelka je v současné době frekventantkou projektu G - studium anglického jazyka.

Pracovníci jsou motivováni morálním i hmotným oceněním. Kritéria pro hodnocení nejsou vypracována. Zavedeno není ani pravidelné písemné hodnocení, ředitelka školy využívá k motivování převážně verbální formu.

V oblasti vedení a způsobu motivování pracovníků byla zjištěna rovnováha pozitiv a negativ. Tato část řízení je hodnocena jako průměrná.

Kontrolní mechanismy

Kontrola pedagogické dokumentace je prováděna plánovitě, zjištění jsou evidována. Práce metodického sdružení je sledována formou přímé účasti na schůzkách tohoto metodického orgánu, který kooperuje se spádovou školou v Tršicích. Na konzultačních setkáních s učiteli jsou poskytovány informace o žácích, kteří přešli na druhý stupeň spádové školy. V případech negativního zjištění jsou přijímána opatření.

Pro hodnocení průběhu výchovně-vzdělávací činnosti získává ředitelka školy podklady při hospitacích, které jsou z hlediska četnosti prováděny přiměřeně. Jejich zaměření není blíže specifikováno. Z pohospitačních rozborů jsou pořizovány zápisy, které jednotliví vyučující po projednání podepisují. Sledován je vesměs průběh vyučovací jednotky, nejsou přijímána opatření k odstranění nedostatků.

K posouzení úrovně výsledků učení žáků jsou používány výstupní prověrky vydané SISŠ Olomouc a prověrky z českého jazyka, matematiky, přírodovědy a vlastivědy, které si vyučující sami připravili. Prověrky jsou zpracovány základním způsobem, analýza není prováděna. Kvalita práce pedagogických pracovníků je sledována. Analýza výsledků kontrol není sice prováděna, ale zjištěné nedostatky jsou projednávány na poradách.

Kvalita kontrolních mechanismů je dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Způsob řízení udržuje kvalitu vzdělávání na velmi dobré úrovni. Plánování odpovídá podmínkám školy, v oblasti organizačního uspořádání převládají pozitiva, vedení pracovníků a jejich kontrola jsou průměrné.

Kvalita řízení má celkově průměrnou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 382/00 ze dne 1. ledna 2000
- Povinná dokumentace školy dle §38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů
- Koncepce dlouhodobého rozvoje školy, roční plán práce, plán hospitační činnosti, plány metodického sdružení, zápisy z jednání pedagogické rady a z provozních porad, hospitační záznamy
- Tematické časové plány učiva sledovaných předmětů
- Vybrané sešity, žákovské knížky a deníčky, písemné prověrky z českého jazyka, matematiky a přírodovědy

ZÁVĚR

- Ve škole se vyučuje podle schválených učebních dokumentů. Učební plán sledovaných předmětů je dodržen.
- V tematickém časovém rozvržení učiva a v plnění osnov předmětů matematika, prvouka a přírodověda nebyly zjištěny nedostatky.
- Výuka sledovaných předmětů je zajištěna učiteli se stanovenou odbornou a pedagogickou způsobilostí.
- Materiální a psychohygienické podmínky jsou průměrné.
- Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je celkově velmi dobrá.
- Systém řízení školy je na dobré úrovni.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu vzdělávání jako velmi dobrou, kvalitu řízení jako průměrnou.

Činnost školy je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

V průběhu inspekce nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí na realizaci vzdělávacího programu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Zdeněk Krejčířík	Zdeněk Krejčířík v. r.
Členka týmu	Mgr. Sylva Fitříková	Sylva Fitříková v. r.

V Olomouci dne 9. ledna 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5. 2. 2001

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Marie Zahradková	Mgr. M. Zahradková v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad, referát školství, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc	2001-05-02	Mazačová v. r.
Zřizovatel: Obecní úřad Doloplazy 783 56 Doloplazy 82	2001-05-02	132 321/01

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Bez připomínek